

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Project sunflower

26 FEBRUARI 2020

Contactpersoon

STEFAN VAN DEN AKKER

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED EN INGREEP	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ingreep	8
2.3	Afbakening effecten	8
3	WET NATUURBESCHERMING	9
3.1	Methode	9
3.2	Aanwezigheid beschermde soorten	9
3.3	Effectbeschrijving	14
3.4	Toetsing	15
3.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	15
3.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	15
3.5	Mitigerende maatregelen	16
4	CONCLUSIE	18
	Gebiedsbescherming	19
	Soortbescherming	20
	COLOFON	25

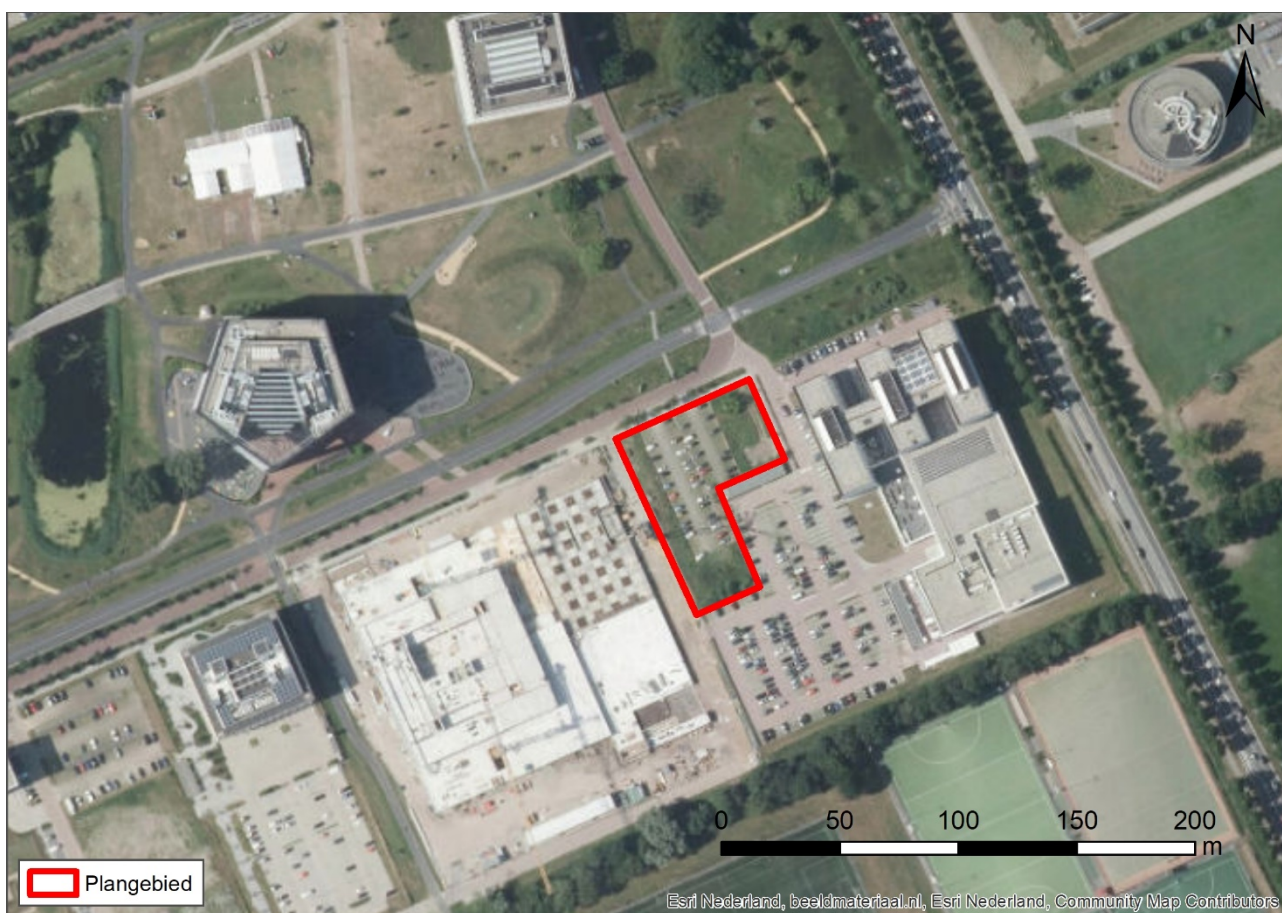
1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor project "Sunflower" is het voornemen om een nieuw, duurzaam Innovation Center te realiseren om haar Research & Development (R&D) werkzaamheden in onder te brengen. Het Innovation Center zal gerealiseerd worden nabij andere R&D-bedrijven op het terrein van de Wageningen Universiteit (WUR) (zie *Figuur 1*). Op eigen terrein zullen 86 parkeerplaatsen gerealiseerd worden en worden 50 parkeerplaatsen gehuurd in de parkeergarage van het naastgelegen Unilever.

Soortbescherming

Door de voorgenenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten. Zie Bijlage A voor een beschrijving van het wettelijk kader van de soortbescherming. Project "Sunflower" heeft Arcadis gevraagd hiervoor een quickscan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen.

Figuur 1 Het plangebied (rood omkaderd) gelegen op het Wageningen University & Research (WUR) terrein.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelders Natuur Netwerk (GNN) of groene ontwikkelingszone GNN, effecten hierop zijn dan ook uitgesloten (zie Bijlage B). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Veluwe, deze bevindt zich op ongeveer twee kilometer van het plangebied¹ (zie Bijlage B). Omdat het plangebied niet binnen een Natura 2000-gebied ligt, zijn direct negatieve effecten, bijvoorbeeld door ruimtebeslag, op voorhand uitgesloten. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, zijn effecten als gevolg van verstoring door bijvoorbeeld geluid, eveneens op voorhand uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van externe effecten als gevolg van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van

¹ Provincie Gelderland — Natura2000 viewer — gelderland.maps.arcgis.com — Geraadpleegd op 6 februari 2020.

habitatsoorten door de aanlegwerkzaamheden, maar ook het in gebruik nemen van het te realiseren Innovation Center.

1.2 Leeswijzer

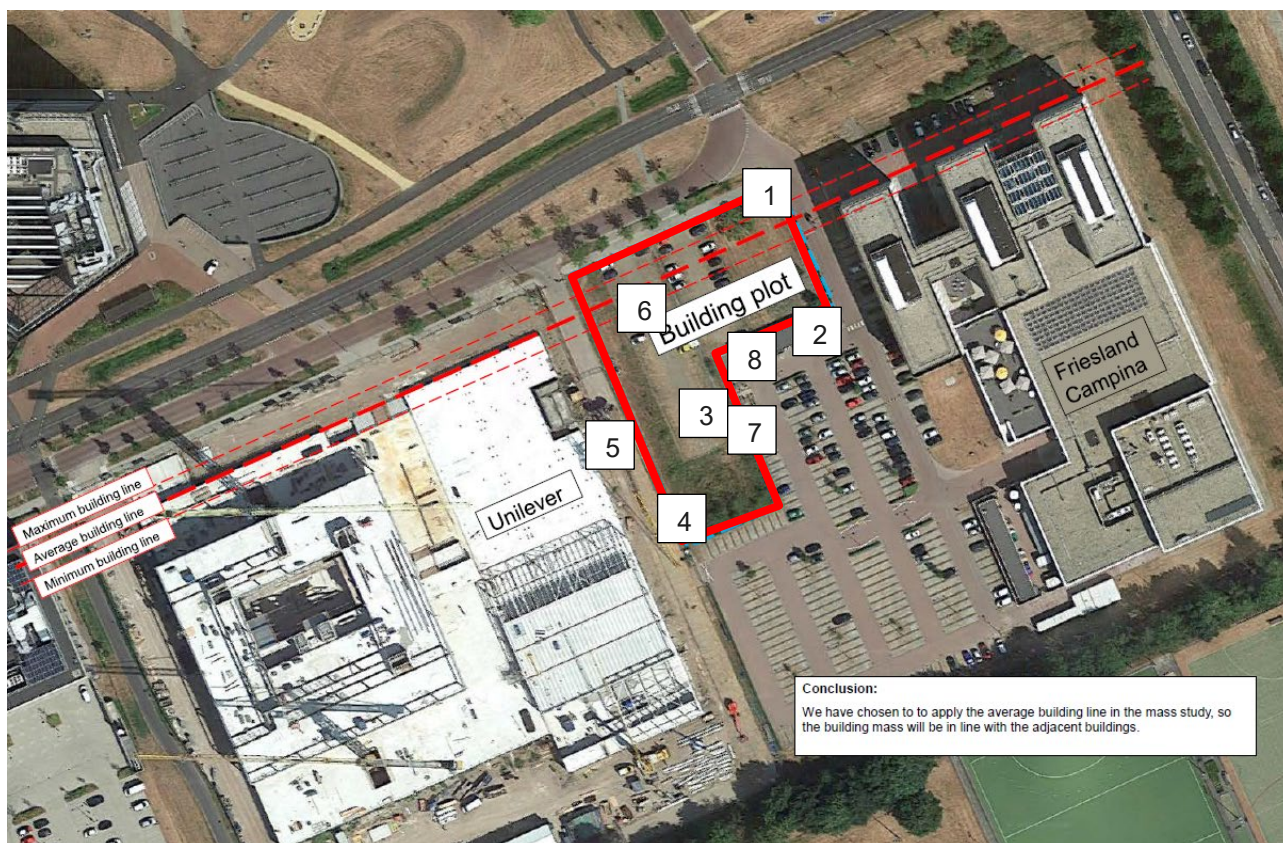
In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 betreft de Wnb, hierin is een beschrijving van mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten, effectbeschrijving en toetsing opgenomen.

Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van soortbescherming onder Wnb. Bijlage B toont de ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuur netwerk (hierna GNN) en de dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

De bouw van het Innovation Center zal op het terrein van de WUR uitgevoerd worden (zie *Figuur 2*), gelegen in het noorden van Wageningen. Op dit moment wordt de bouwkvael gebruikt als parkeerterrein en wordt het aan de noordzijde ontsloten door een weg met busbaan (Bronlaan), aan de oostzijde door het FrieslandCampina Innovation Center, aan de zuidzijde door het parkeerterrein van FrieslandCampina en aan de westzijde het gebouw van Unilever Foods Innovation Center.

Figuur 2 Het plangebied rood omkaderd met omgeving, met daarin genummerd de foto's van de sfeerimpressie.

De cijfers in de volgende beschrijving verwijzen naar de locaties in de bovenstaande figuur en volgende foto's.

De westelijke zijde van het plangebied bestaat uit een brede strook kaal zand (5). In het meest zuidelijke deel ligt een zandhoop vlak voor een opstand van jonge elzen. De zandhoop werd tijdens de quickscan afgegraven door een graafmachine (4). De fietsenstalling in het zuidoostelijke deel bestaat uit metalen plaatwerk met gaten, hier hangen twee nestkasten aan (8) voor kleine vogels waarvan één ongeschikt was doordat het dak/deksel open stond. Ten noorden van de fietsenstalling ligt een grasveld met enkele jonge bomen aan de randen en een volwassen boom in het noordoosten (1). Aan de randen van dit veld zijn veel hopen van muizen waargenomen (2). De parkeerplaats zelf (6) bestaat uit grasbeton (3). De volledig verharde parkeerplaats aan de zuidkant van het plangebied wordt afgescheiden van het plangebied door een heg van ongeveer 1m hoog (7).

1

2

3

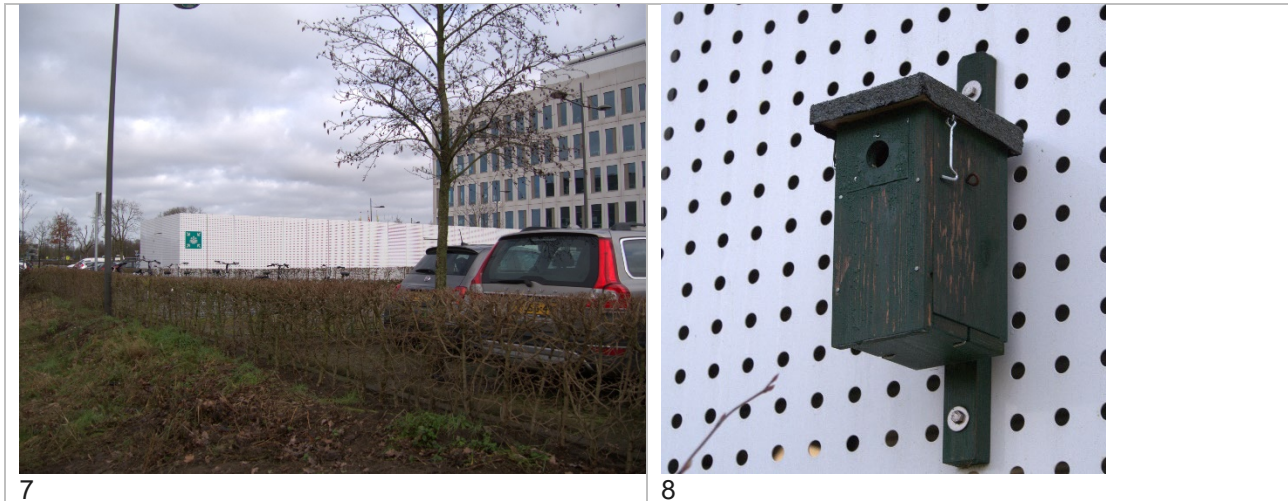
4

5

6

2.2 Voorgenomen ingreep

Voornemen

Het voornemen is om op het huidige, tijdelijke parkeerterrein een duurzaam Innovation Center te realiseren. Uitgangspunt voor deze quickscan is dat alle huidige beplanting en halfverharding verdwijnt en dat bebouwing terugkomt.

Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit:

- Verwijderen van alle vegetatie;
- Bouwrijp maken perceel;
- Bouwen van nieuw gebouw.

Planning

De intentie is dat in september 2020 gestart wordt met de bouw van het Innovation Center.

Uitgangspunt voor deze quickscan is dat de werkzaamheden jaarrond plaatsvinden.

2.3 Afbakening effecten

Gedurende de werkzaamheden en na de realisatie zijn de volgende effecten te verwachten. Hierbij is een onderscheid is gemaakt tussen tijdelijke effecten (gedurende de bouwfase) en permanente effecten (na realisatie).

Tijdelijke effecten: Verstoren door geluid, licht, trillingen en optische prikkels, laten verdwijnen, doden en/of verwonden van flora en fauna.

Permanente effecten: Verlies van leefgebied van flora en fauna en nest- en verblijfplaatsen en foerageergebied.

3 WET NATUURBESCHERMING

Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). Het wettelijk kader is opgenomen in 4.

3.1 Methode

Voor dit rapport is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar (01-01-2015 t/m 05-02-2020). Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.sovon.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd in de ochtend van 05-02-2020 door Stefan van den Akker, ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig met deels bewolking, -2°C bij windkracht 1 Bft. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek. Alle soorten vallen onder de zorgplicht en zijn daaronder beschermd. Hieronder wordt onder de conclusie aangegeven of streng of algemeen beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn ja of nee.

Tabel 1: Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> Op basis van verspreidingsgebied komen mogelijk de volgende plantensoorten voor: drijvende waterweegbree, geel schorpioenmos, tonghaarmuts, akkerboterbloem, akkerogentroost, blaasvaren, bosboterbloem, brave hendrik, brede wolfsmelk, dreps, getande veldsla, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, karthouzeranjer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, korensla, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, rozenkransje, ruw parelzaad, schubvaren, spits havikskruid, stijve wolfsmelk, stofzaad, wilde averuit, wilde ridderspoor en wilde weit (verspreidingsatlas.nl). Op basis van biotoop kunnen enkele soorten bij voorbaat uitgesloten worden, zoals hieronder weergegeven met korte toelichting: • Geel schorpioenmos komt voor in kalkarme maar ijzerrijke moerassen. Blauwgraslanden in beekdalen, overstromingsgrasland en kleine zeggenmoeras. • Tonghaarmuts komt voor in vochtige jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. • Blaasvaren komt voor op vochtige schaduwrijke plaatsen met een stenige, kalkrijke grond. Vaak in nissen van muren soms ook in schaduw van sparren- en beukenaanplantingen. • Bosboterbloem komt voor op lichte plekken in hellingbossen op kalkhoudende grond.	Beschermde soorten zijn uitgesloten binnen het plangebied

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	- Brede wolfsmelk komt voor langs de Rijn en zijtakken op omgewerkte kleigrond, stoppelvelden en braakliggend terrein. - Getande veldsla is een typische akkerplant van graanakkers op weinig verweerd krijt. - De grote bosaardbei komt voor in lichte loofbossen op zandig klei of löss. - Kleine wolfsmelk komt voor in de buurt van grote rivieren, op graanakkers en stoppelvelden met kalkhoudende klei, krijt of löss. - Het kluwenklokje komt voor op zonnige, grazige plekken met een matig droge tot licht vochthoudende kalk, zandige klei of lemige bodem. Rivierdijkhellingen en zandige ruggen in uiterwaarden, daar waar lichte bemesting en/of beweiding plaatsvindt. - De muurbloem komt voor in de buurt van grote rivieren en de kust. Te vinden op zeer oude, verweerde muren die met zachte kalkspecie zijn gevoegd. Niet op de loodrechte delen van de muur. - De schubvaren komt uitsluitend voor in spleten op stenen constructies. - Spits havikskruid komt voor op glooiende weilanden en in beekdalen met vaak vochthoudende lemige bodem. - Stofzaad komt voor de schaduw van naald en beukenbossen. - Wilde averuit komt voor in rivierduinen, zanddijken, zandige bermen in uiterwaarden en binnenste duinen. - Wilde wei is ene parasiet van granen op kalk en niet te zware kleigrond. - Drijvende waterweegbree komt voor in stilstaand tot (snel) stromend water met een zandige vaak arme bodem en voedselarm water. Zelden op drooggevalen plaatsen. - Dreps komt voor op winterrogge-, tarwe- en gerstakkers op vochtige löss, leem en zandige klei. Soms langs spoorwegterreinen en bermen van grote wegen. - Akkerdoornzaad komt voor op open dijkhellingen en kalkrijk grasland. De volgende soorten komen mogelijk wel voor op basis van biotoop en verspreidingsgebied: - Akkerboterbloem komt voor op droge, meestal kalkhoudende zandige klei, krijt en löss. Vaak op akkers en soms op vergeten braakliggende hoekjes. - Akkerogentroost komt voor op graanakkers op krijt, leem en zandige klei. - Brave hendrik komt voor op stikstofrijke niet te droge beschutte plaatsen, veelal bij boerderijen, kerkhoven en wegranden in dorpen. Spoorwegterreinen, akkers, soms gezaaid ter vastlegging van nieuwe bermtaluds. - Glad biggenkruid komt voor op open zonnige plaatsen op droge, kalkarme, meestal zwak zure, betrekkelijk voedselarme zandgrond, zowel op leemarm als op lemig zand. Open grasvegetaties op humus- en stikstofarm zand. - Het groot spiegelklokje komt voor op graanakkers en in rivierdalen met voedselrijke, kalkhoudende bodems en op zandig klei, löss en krijtverwerkingsgrond. - De grote leeuwenklauw komt voor op graanakkers op löss, leem en zandige klei. Maar ook op open plekken in dijk- en sloottaluds. - Karthuizeranjer komt voor op grazige zandgronden. - Korensla komt voor op oudere bouwlanden en winterrogge akkers met kalkarm, zuur zand. - Naakte lathyrus is een typische graanbegeleider op graanakkers op krijt. Komt verder voor in bermen en ruderaire terreinen. - Naaldenkervel komt voor op wintergraanakkers op kalkhoudende grond. - Rozenkransje komt voor tussen lage, niet te dichte vegetaties met kort gras en dwergstruiken op vrij droge, humusrijke soms matig kalkhoudende zand- of leemgrond. - Ruw parelzaad komt voor langs rivieren op oeverwallen en stroomruggen. Groeit ook op kalk-, leem- of slihboudend zand op graanakkers, graften en open bermtaluds. - Stijve wolfsmelk komt voor in bermen, slootkanten, heggen en akkers. Op tamelijk vochtige plaatsen met kalkhoudende rivierafzettingen.	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Wilde ridderspoor komt voor op wintergraanakkers met matig bemeste kalkhoudende grond en zandige klei (verspreidingsatlas.nl). <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde flora aangetroffen gezien deze begin februari is uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit grotendeels halfverhard parkeerterrein met aan de westelijke zijde een brede strook met kaal zand. Deze strook is in de afgelopen twee jaren in gebruik voor het af- en aanvoer van zand en wordt dus regelmatig verstoord en betreft tijdelijk habitat zodra er zand ligt opgeslagen. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende algemene soorten aangetroffen: smalle weegbree, boerenwormkruid, echte kamille, kruipganzerik en bleke morgenster. Gezien het grasrijk deel van het plangebied kort gemaaid en gehouden wordt zijn beschermde flora uitgesloten. Op het parkeerterrein zelf en de zandstapel is dermate veel verstoring (platrijden/afgraven) dat beschermde soorten uitgesloten.	
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In het NDFF zijn waarnemingen opgenomen van algemene broedvogels binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit gaat om de volgende soorten: ekster, houtduif, kramsvogel, merel, spreeuw, putter, torenvalk, winterkoning en zwarte roodstaart. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn alleen overvliegende kauwtjes, kraaien en kokmeeuwen waargenomen. Het gebied is geschikt als foerageergebied door aanwezigheid van insecten en mogelijk zaden van kruidachtige planten. Het plangebied biedt natuurlijke nestgelegenheden voor algemene broedvogels in de heggen en de noordoostelijke gelegen boom. Het is niet duidelijk of de nestkast die aan de fietsenstalling in gebruik is of niet. De waargenomen algemene soorten zoals de ekster, merel, spreeuw, putter, winterkoning en houtduif zijn soorten die veelal in de nabijheid van parken en tuinen voorkomen. De soorten zijn afhankelijk van bessen, zaden en of insecten, daar vinden zij ook voedsel in door mensen achtergelaten afval. Of worden zij bijgevoerd door mensen. Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied. Voor de zwarte roodstaart en de kramsvogel vormt het plangebied geen essentieel leefgebied. Deze soort maakt graag gebruik van nieuwbouw met open, warme, droge plekken en grinddaken en vangt insecten. Kramsvogels broeden in kolonies in bomen en foerageren vaak op (half)open gebieden zoals weilanden waar ze insecten en wormen eten. In de winter worden ook veel bessen gegeten. De torenvalk kan het plangebied gebruiken als foerageergebied waarin deze jaagt op kleine zoogdieren. Er is echter voldoende alternatief aanwezig in de nabije omgeving, daarom betreft het geen essentieel foerageergebied (SOVON).	Algemeen beschermde broedvogels komen voor binnen het plangebied om te foerageren en mogelijk te broeden.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Op basis van het NDFF zijn waarnemingen bekend van broedvogels met jaarrond beschermd nest binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit gaat om de volgende soorten: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil.	Broedvogels met jaarrond beschermd nest gebruiken het plangebied mogelijk als foerageergebied en potentiële

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Veldbezoek Tijdens het veldbezoek zijn geen broedvogels met jaarrond nest waargenomen en zijn geen sporen en of nestplekken gevonden van deze soorten. Het plangebied fungeert waarschijnlijk mogelijk als foerageergebied voor gezien de vele muizenholen (roofvogels) en aanwezigheid van kruiden (zaad en insecteneters). Het plangebied wordt echter niet gezien als essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn. Binnen het plangebied zijn geen nestgelegenheden aanwezig voor de genoemde soorten. Soorten zoals de gierzwaluw en huismus zijn gebouwbewonend, zij maken gebruik van ruimtes onder dakpannen of andere nissen, of nestkasten. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen geschikte gebouwen of nestkasten aanwezig. De nestkast die aan de fietsenstalling hangt is ongeschikt voor huismussen (SOVON). De grote gele kwikstaart broedt op oevers naast water liefst omring met loofbomen/bos. De soort kan worden uitgesloten binnen het plangebied. Soorten zoals de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roeken en sperwer broeden allen in bomen (vaak hoog in de kruin). Soort is uitgesloten binnen het plangebied, plangebied kan fungeren als foerageergebied, maar gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving gaat het niet om essentieel foerageergebied. De kerkuil broedt in veelal in speciale nestkasten, heel incidenteel in boomholten. Nestplekken zijn uitgesloten binnen het plangebied, het plangebied kan wel fungeren als foerageergebied, maar gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving gaat het niet om essentieel foerageergebied. De steenuil broedt in allerlei natuurlijke holtes van bomen, vooral knotwilgen en oude (hoogstam)fruitbomen. Ook in rustige hoekjes of nissen van gebouwen of schuren en in speciale nestkasten. Nestplekken zijn uitgesloten binnen het plangebied. Het plangebied kan fungeren als foerageergebied, maar gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving gaat het niet om essentieel foerageergebied.	broedplaats aanwezig.
Grond-gebonden zoogdieren	Bureauonderzoek Op basis van het NDFF zijn waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit gaat om de volgende algemeen voorkomende vrijgestelde soorten zoals de veldmuis, egel, haas, konijn. Naast algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren zijn waarnemingen van de eekhoorn en wezel bekend in de directe omgeving van het plangebied. Veldbezoek Tijdens het veldbezoek zijn muizenholen (waarschijnlijk veldmuis en/of woelmuis) in hoge aantallen waargenomen. Dit maakt het plangebied mogelijk geschikt als foerageergebied voor de wezel die op muizen predeert. De wezel kan gebruik maken van muizenholen om te verblijven, echter de mate van verstoring en gebrek aan dekking maken het plangebied ongeschikt als verblijfplek voor de wezel. Voldoende alternatief foerageergebied is in de directe omgeving aanwezig (zoogdiervereniging.nl). Geen andere sporen of holen zijn aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de haas of konijn, mogelijk door mate van verstoring en	Algemene soorten zijn aanwezig binnen het plangebied. Mogelijk foerageergebied voor de wezel en mogelijk geschikte verblijfplek aanwezig voor eekhoorn.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	het maaibeheer (zeer kort gras). Het plangebied fungeert mogelijke wel als foerageergebied voor de bovengenoemde soorten alsmede de egel. Voor deze soorten geldt dat voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn (zoogdiervereniging.nl). Voor de eekhoorn is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied. De eekhoorn heeft een voorkeur voor oudere (loof)bomen (>20 jaar), hierin bouwt hij zijn nest(en) en verzamelt hij zijn voedsel in de vorm van onder andere zaden, bessen, knoppen en rupsen. De boom in het noordelijke gedeelte van het plangebied was vrij van nestgelegenheden nieuw of oud, die mogelijk als verblijfplaats kunnen dienen. De eekhoorn wordt dan ook niet verwacht binnen het plangebied (zoogdiervereniging.nl).	
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> Op basis van het NDFF zijn waarnemingen bekend van vleermuizen binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit gaat om de volgende soorten: gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen vleermuizen of geschikte plekken voor vleermuizen waargenomen. De boom in het noordelijke gedeelte van het plangebied was vrij van gaten en of spleten die mogelijk als verblijfplaats kunnen dienen. De bebouwing in de directe omgeving van het plangebied is ongeschikt voor vleermuizen vanwege het gebrek aan openingen. Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied voor de gewone- en ruige dwergvleermuis. Het betreft geen essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Het plangebied vormt geen belangrijke vliegroute vanwege het gebrek aan lijnvormige structuren.	Vleermuizen gebruiken het plangebied mogelijk als foerageergebied.
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn geen waarnemingen bekend van reptielen (NDFF). Op basis van verspreidingsgebied kunnen de adder, gladde slang, hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis voorkomen. <i>Veldbezoek</i> Gebrek aan dichte begroeiing, heide, water en veen binnen het plangebied zorgt ervoor dat het voorkomen van reptielen zoals de adder, gladde slang, hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis niet verwacht worden.	Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied is uitgesloten.
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> Op basis van het NDFF zijn waarnemingen bekend van amfibieën binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit gaat om de volgende soorten: bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander en de poelkikker. <i>Veldbezoek</i> Binnen het plangebied is geen water in de vorm van poelen of waterwegen aanwezig. Dit maakt het ongeschikt voor de meeste amfibieën op padden na. Padden zijn niet gebonden aan waterhoudend habitat en kunnen voorkomen binnen het plangebied. Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied voor algemeen voorkomende amfibieën (RAVON). De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. Gedurende winter kan de poelkikker zich ingraven of gebruik maken van muizenholen om te overwinteren. Deze plekken bevinden zich dan in de regel op maximaal 100-200 meter van het voortplantingswater. Gezien het ontbreken van geschikt jaarrond leefgebied kan gesteld worden dat de dieren buiten de	Incidenteel kunnen amfibieën voorkomen.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	overwinteringsperiode zich niet bevinden binnen het plangebied, gedurende winter zou de poelkikker incidenteel aanwezig kunnen zijn (RAVON).	
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> Geen waarnemingen bekend van vissoorten binnen en in de directe omgeving van het plangebied.	Binnen het plangebied komen geen vissen voor.
	<i>Veldbezoek</i> Binnen het plangebied is geen water aanwezig dus aanwezigheid van vissen uitgesloten	
Overige soorten	<i>Bureauonderzoek</i> Geen waarnemingen bekend van ongewervelden binnen en in de directe omgeving van het plangebied.	Ongewervelden zoals vlindersoorten zijn uitgesloten binnen het plangebied.
	<i>Veldbezoek</i> Het maaibeheer zorgt ervoor dat kruiden niet kunnen opkomen, beschermde vlinders worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Het gebrek aan water zorgt ervoor dat het plangebied ongeschikt is als leefgebied voor libellen (vlinderstichting.nl).	

3.3 Effectbeschrijving

Op basis van de resultaten uit paragraaf 3.2, is in Tabel 2 per soort(groep) een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze beoordeling is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in paragraaf 3.5.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden leiden tijdens het broedseizoen mogelijk tot verstoring van aanwezige algemene broedvogels. Met het verwijderen van aanwezig groen gaat mogelijk foerageergebied verloren. Er is echter voldoende alternatief aanwezig in de omgeving. Door de werkzaamheden gaan mogelijke rust- en nestplaatsen verloren.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Het verloren gaan van foerageergebied voor soorten zoals de boomvalk, buizerd, havik, kerkuil, ransuil, sperwer en steenuil. Voor deze soorten is echter voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig. Het beschadigen of vernielen van voortplanting-, nest- en rustplaatsen. De boom in het plangebied kan gebruikt worden als nestplek.	Ja
Grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en of doden van muizen. Het verstoren van soorten zoals de egel, haas en konijn. Door het verwijderen van aanwezig groen en gaan mogelijke foerageergebied en verblijfplekken verloren voor de eekhoorn. Voor de wezel gaat mogelijk foerageergebied verloren, in de omgeving is voldoende alternatief aanwezig.	Ja (eekhoorn)
Vleermuizen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring van foeragerende of overvliegende vleermuizen. Het plangebied is gelegen naast een verlichte parkeerplaats en fel verlichte voetbalvelden. Hierdoor worden mogelijk versturende effecten vanuit het plangebied teniet gedaan. Het verloren gaan van foerageergebied heeft geen significant effect gezien voldoende alternatief aanwezig.	Nee
Amfibieën waaronder poelkikker	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring, verwonden en doden van de poelkikker	Ja (poelkikker)

3.4 Toetsing

3.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijn	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Vogelrichtlijn	Broedvogels met jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijnsoorten	Poelkikker
Andere soorten	Eekhoorn en wezel
Andere soorten met vrijstelling	Egel, veldmuis, haas en konijn

Binnen de provincie Gelderland geldt een vrijstelling voor algemeen voorkomende soorten. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in paragraaf Bijlage A.

3.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Tabel 4 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Algemene broedvogels (nestplaats gedurende broedperiode beschermd)	X	X			Werkzaamheden in broedseizoen, kappen van bomen en verwijderen van vegetatie
Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaats	X	X		X	Werkzaamheden in broedseizoen en kappen van bomen.
Verbodsbepalingen: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest zijn de werkzaamheden niet van invloed op de staat van instandhouding, hierdoor vallen deze onder Lid 4 en Lid 5. Tijdens en na de werkzaamheden zijn in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden.

Voor broedvogels met jaarrond beschermd nest is het kappen van bomen en slopen van bebouwing mogelijk van invloed op de staat van instandhouding. Om deze reden vallen zij onder de in Lid 4 genoemde voorwaarden. Hierbij gaat het namelijk om soorten met specifieke nestplaatsen die niet zonder meer vervangbaar zijn. Bovendien zijn het vaak vogels die niet in grote aantallen voorkomen. Derhalve zijn effecten op de staat van instandhouding niet zonder meer uitgesloten. Het rapen van eieren zoals genoemd onder Lid 3 is niet van toepassing.

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Poelkikker	X	X		X	Werkzaamheden in het plangebied gedurende overwinteringsperiode
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.					

Werkzaamheden binnen het plangebied kunnen rustplaatsen van de poelkikker beschadigen of vernielen (Lid 4) en leiden tot het verstoren (Lid 2) en doden (Lid 1) van voorkomende individuen.

Tabel 6 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van Artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van Andere soorten

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Eekhoorn		X		Werkzaamheden gedurende het voortplantingsseizoen en kappen van bomen.
Verbodsbepalingen: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen				

Werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van de eekhoorn, met name het kappen van bomen. De boom in het noordoosten van het plangebied is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor de eekhoorn. Bij het kappen van deze boom worden mogelijke verblijfplaatsen vernield (Lid 1b).

3.5 Mitigerende maatregelen

Op basis van de quickscan is de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten niet uit te sluiten. Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, moeten mitigerende maatregelen genomen worden. De te nemen maatregelen per soort worden hier behandeld.

Algemene maatregelen (zorgplicht)

De Wnb kent een algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met alle aanwezige planten en dieren moet worden omgegaan. Hiervoor moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- Voer de werkzaamheden rustig uit en op een dusdanige manier dat dieren niet ingesloten raken. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van flora en fauna optreedt.

Broedvogels met en zonder jaarrond beschermd nest

- Voer werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden.
- Controleer of de aan de fietsenstalling opgehangen nestkasten in gebruik zijn, doe dit buiten het broedseizoen om verstoring te voorkomen. Bij aanwezigheid van broedvogels schakel een ecoloog in voor de te nemen vervolgstappen. Bij afwezigheid kunnen de kasten verwijderd worden.
- Kap de aanwezige bomen en maai en/of snoei hiervoor voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort en houd deze kort totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient door een deskundig ecoloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn.

Amfibieën (poelkikker)

- Werk buiten de overwinteringsperiode die loopt van oktober tot half maart begin april. Gedurende deze periode kan de poelkikker gebruik maken van muizenholen als overwinteringsplek. Gezien het ontbreken

van geschikt jaarrond leefgebied kan gesteld worden dat de dieren buiten de overwinteringsperiode zich niet bevinden binnen het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren (eekhoorn)

- Kap of maak de aanwezige bomen ongeschikt door zijtakken te snoeien of de kruin weg te nemen, voorafgaand aan de werkzaamheden.

4 CONCLUSIE

Door de voorgenomen werkzaamheden vinden mogelijk negatieve effecten plaats op beschermde soorten en worden verbodsbepaling van de Wnb overtreden. Dit gaat om vogels met en zonder jaarrond beschermd nest, grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen de overtreden verbodsbepalingen voorkomen worden. Deze worden hieronder kort samengevat.

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen natuurlijke nesten aangetroffen van beschermde vogelsoorten of de eekhoorn. De te nemen maatregelen zijn als volgt:

- Kap of maak de aanwezige bomen zo snel mogelijk ongeschikt door bijvoorbeeld de zijtakken te snoeien of de kruin weg te nemen (buiten het broedseizoen).
- Snoeien/maai de aanwezige vegetatie kort en hou deze kort totdat de werkzaamheden plaats gaan vinden.
- Controleer de nestkasten op aanwezigheid van broedvogels, doe dit buiten het broedseizoen om verstoring te voorkomen. Bij afwezigheid verwijder de kasten. Bij aanwezigheid van broedvogels schakel een ecooloog in voor de te nemen vervolgstappen.
- Werk buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker.

Voor de voorgenomen ingreep is geen ontheffing noodzakelijk mits er mitigerende maatregelen getroffen worden.

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking². Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

² De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- a. Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- b. Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- c. Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- d. bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- e. bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- f. bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- g. bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- h. bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Gelderland heeft in 2020 een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten;

Zoogdieren

Aardmuis
Bosmuis
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Konijn
Haas

Huisspitsmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Woelrat

Amfibieën

Bruine kikker
Gewone pad
Meerkikker
Kleine watersalamander
Middelste groene kikker

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de [andere beschermde soorten](#), gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: ([art 3.10 lid 2](#)):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraaftplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

BIJLAGE B LIGGING N2000 EN GNN

Figuur 3 Plangebied (rode stip bij benadering) ten opzichte van het GNN.

Figuur 4 Plangebied (rode stip bij benadering) ten opzichte Natura 2000 gebieden

COLOFON

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

KLANT

Project sunflower

AUTEUR

Stefan van den Akker

PROJECTNUMMER

E01041.000294

ONZE REFERENTIE

D10005015:28

DATUM

26 februari 2020

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

VRIJGEGEVEN DOOR

Sandra Kemps
senior adviseur / projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com